

บทคัดย่อ

ปะหล่องเป็นภาษาที่อยู่ในสาขาปะหล่อง ตระกูลมอญ-เขมร ในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาปะหล่องตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย พม่า และจีน ผลงานการศึกษาเกี่ยวกับปะหล่องในตอนต้นศตวรรษที่ 19 ส่วนใหญ่เป็นผลงานของคณะมิชชันนารี และผู้แทนพระองค์รัฐบาลสหราชอาณาจักร ผลงานส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับชาวปะหล่องที่อาศัยอยู่บริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของรัฐฉาน และไม่มีผลงานเกี่ยวกับปะหล่องที่อยู่ทางใต้และทางตะวันออกของรัฐฉาน ซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่ของชาวปะหล่องแต่เดิมก่อนที่จะอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ส่วนผลงานของชาวปะหล่องหรือเต้อางในประเทศจีนโดยนักวิชาการจีนทั้งหมดเขียนเป็นภาษาจีน ซึ่งยากสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้ภาษาจีน ดังนั้นวัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัยนี้ คือ เพื่อสำรวจชาวปะหล่องและภาษาปะหล่องในเชียงตุง ประเทศพม่า และในเขตอิสระปกครองตนเองเต้อาง ไต-จิงโพ่ ยูন্নาน ประเทศจีน ผลการสำรวจพบว่า ในเชียงตุงมีหมู่บ้านชาวปะหล่องกระจัดกระจายอยู่บนภูเขาสูงทั่ว ๆ ไป แต่ด้วยข้อจำกัดหลายประการในการเข้าถึงพื้นที่ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้เก็บข้อมูลชาวปะหล่องและคำศัพท์พื้นฐานจากชาวปะหล่องที่บ้านป่าว ซึ่งอยู่ห่างจากใจกลางเมืองเชียงตุงประมาณ 7 กิโลเมตร ชาวปะหล่องที่นี่เรียกตัวเองว่า “ดาระออง” ในประเทศจีน ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่ากลุ่มชาติพันธุ์ปะหล่องเป็นที่รู้จักกันภายใต้ชื่อ “ชนชาติเต้อาง” ซึ่งประกอบด้วย 5 กลุ่มย่อย คือ “รูไม” ที่หมู่บ้านหนานซาง ในเมืองรุ่ยลี่ “เหลียง” หรือ “ตะออง” ที่หมู่บ้านซุดงกวา “ปูละ” หรือ “กะออง” ที่หมู่บ้านม่งตาน “เราคต” หรือ “ระออง” ที่หมู่บ้านฉาเยซึ่ง และ “เราจิน” หรือ “นะออง” ที่หมู่บ้านเชียงไซ่ถั่ง ทั้ง 4 หมู่บ้านนี้ ตั้งอยู่ในชุมชนหมู่บ้านซานไท่ซาน แขวงลู่ซี ทั้งนี้ ด้วยข้อจำกัดทางด้านเวลาในการสำรวจข้อมูล คณะผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลคำศัพท์พื้นฐาน 285 คำ สำหรับภาษาถิ่น รูไม เราคต ปูละ และเหลียงในขณะที่ภาษาเราจินในเต้อาง ประเทศจีน และภาษาดาระออง บ้านป่าวในเชียงตุง ประเทศพม่า ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลรายการคำศัพท์ 927 คำ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบกับคำศัพท์ภาษาปะหล่องที่พูดอยู่ในประเทศไทยที่หมู่บ้านนอแล อำเภอฟ่าง จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังได้นำเสนอระบบเสียงภาษาเราจินและภาษาดาระอองบ้านป่าวโดยใช้หลักการทางสัทศาสตร์ และ โครงสร้างไวยากรณ์พื้นฐานของภาษาเราจินด้วย ในทางภาษาศาสตร์เราจินและดาระอองบ้านป่าวเป็นภาษาถิ่นเดียวกัน

คำสำคัญ: ปะหล่อง เชียงตุง ยูন্নาน เต้อาง ดาระออง ระบบเสียง

Abstract

Palaung belongs to the Palaungic branch of Mon-Khmer in the Austroasiatic language family. It is spoken by various Palaung groups living in Thailand, Myanmar and China. Almost all previous studies of the Palaung were made in the early 1920's by British Colonial Officers and Christian missionaries. In addition, most studies concentrated on the Palaung living in the northwestern part of Shan State, and did not document the Palaung in the southern and eastern regions of the state from where those who settled in Thailand originated. Furthermore, there are some Chinese scholars who have studied the De'ang people, but these studies were done in Chinese which makes it very difficult source for others. The major objective of the project is to survey the Palaung people and their language in Kengtung, Myanmar and in Dehong Tai-Jingpo Autonomous Prefecture in Yunnan, China. Surveys of the research areas for this project were conducted during 2010-2011. There are numerous Palaung villages scattered throughout Kengtung, however, accessibility to those areas is very limited. Therefore, general information of the Palaung people in Myanmar and basic wordlist were gathered at Ban Paw village, which is located about 7 kilometers from downtown Kengtung. The speakers of the Palaung language here call themselves "Dara-ang". In China, the Palaung ethnic group is officially known as "De'ang nationality". Under the one nationality, this study found that there are 5 sub-groups – Rumai of Nan Sang village in Ruili township, Liang or Ta-ang of Chu Dong Gua village, Pule or Ka-ang of Meng Dan village, Raokot or La-ang of Cha Ye Qing village, and Raojin or Na-ang in Xiang Cai Tang village; the last four villages are in San Tai Shan village compound, Luxi county. A short wordlist of 285 lexical items was collected for the Rumai, Raokot, Pule and Liang dialects, and a wordlist of 927 lexical items was elicited for the Raojin dialect in Dehong, China and Dara-ang Ban Paw in Kengtung, Myanmar. Due to time limit restrictions during survey period, longer lists were gathered from only two dialects – Raojin and Dara-ang Ban Paw – with an intention to compare them with the Palaung spoken at Noe Lae village, Fang district in Chiangmai, Thailand. The phonological systems of Raojin and Dara-ang Ban Paw were analyzed using the phonemic principle. The basic grammatical structure of Raojin is also presented. Linguistically, these two varieties are the same dialect.

Keywords: Palaung, Kengtung, Yunnan, De'ang, Dara-ang, phonological system